

מסורת הש"ס

(א) וכלל זה הנה... (ב) דף ג' (ג) שפיעה... (ד) דף ג' (ה) שפיעה...

תורה אור השלם 1. או באיזה מקרה... 2. ומה שכתב... 3. ומה שכתב... 4. ומה שכתב...

הגהות הב"ח (א) תוס' ד"ה... (ב) דף ג' (ג) דף ג' (ד) דף ג' (ה) דף ג'...

הנשרפין פרק תשיעי סנהדרין

עז.

עין משפט
גר מצוה

ב"א א"מ... (ב"ב דף ט')... (ב"ב דף ט')

בפרק המניח... היה בעל חזית ראשון... זכורה חייב ואם עמד בעל חזית פטור...

נוקין עשה בו אונס... הכא דעבד בדיים ואפי' יאן כדליף... אהא פוטור... דבריהם על השוגג כמודד וכו'...

אדם המניח ש"מ דכאונס שהוא כעין גניבה ואכידה מיפטר ולכן מחייב שומר שכן וא"ת הא שליה כ"ד הרגל (ב"ב דף ט') מחייבים נפל מן הגג כרות שאינה מזויה אף על גב דרות שאינה מזויה הו' כעין גניבה ואכידה כדלמך נפרק שור שנגח ד' וי' (שם דף מה.) גבי ד' שנגסו חתם הנעלים הרגו מועדין נהרגין ומשלמין אלת הכופר ומייב לשלם דמי שור לנעלי חוץ משומר חנם ומוקי לה דנעריה שמירה פתומה דשומר חנם כלתה שמירתו והנן אחריני לא כלתה שמירתן ודייק כמאן אי כרבי יהודה דלמך שוכר כנושא שכן יתמי וכולן במועד פטורים מן הכופר פירוש משום דמועד סגי ליה בשמירה פתומה לרבי יהודה והיינו דלת שיכולה לעמוד כרות מזויה ואינה יכולה לעמוד כרות שאינה מזויה כדמוכח גר"ש הכונס (שם דף טו.) ומדמחייבין נושא שכן ופטרינן שומר חנם ש"מ כרות שאינה מזויה הו' כעין גניבה ואכידה ואפי"ה מחייבין ביה אדם המניח כדפרשית וי"ל כרות שאינה מזויה הו' כעין אכידה ומחייבין ביה המניח ונתקל לרבי יהודה הו' כעין גניבה קרויה לאונס ואכידה קרויה לפשיעה ולענין שומר שכן מחייבין תרויהו וכן מוכח בהגול קמח (ב"ב דף ט') וכן נכח אומן שקלקל דפריך לתמן דפטור בחנם מברייתא דקמחי נתן בהמה לטבח וינילה חייב מפני שהוא כנושא שכן אלמא ס"ד דהאי מקשה אפילו בחנם חייב כמו שומר שכן שחייב על האכידה ומשני איהא מפני שהוא נושא שכן לפיכך נכשר חייב אצל בחנם פטור דהו' כעין גניבה:

הוא מיעוטא למעוטי נוקין: כפטור ומס ברעב. דכשעה שפכתו אין כאן דבר הריגה והרעב כל מהליו והולך וזוקף לאחר זמן כל שעה ולא דמי ללמס כמים ובאור דההורג מומתן: סוף חמה לגב פטור. כלומר אם לא היה שם חמה כשעה שפכתו אצל סוף לגב כלן חוה לא יוכל לעמוד וסופו למות פטור שלא היה ההורג מומתן להריגה וברמא הוא ואין דינו מסור לבית דין אלא לשמים: כפטור לפני ארי פטור. דאי נמי לא היה כפות לא היה יכול להזיל עצמו מן הארי. כבוללו גרסינן אמר רבא: הני אולי והני אסו. ולא מת על ידי יתושים הראשונים שהיו מוכנים שם שכמה כמות עבדו עליו: כספ עליו גיטין. ומת כהנאל: או שפיעה עליו מעויה. חוה היה יאן וינקה שם האינה פטור שההורג כל לאחר זמן: ככניסא דשישא. שכתוב ביתר ואין הכל האור והנר"א יוכל ללמס ממנו: טעמא דאדליק ליה שרגא. שזמן את ההורג: פה לא אדליק ליה שרגא. ומת כהנאל פיו דומיא דכפה עליו גיגית פטור: כשעמיה

לרבי יהודה הו' כעין גניבה דפטרינן ביה אדם המניח כדלמך כהשאל (ב"ב דף ט') דגניבה קרויה לאונס ואכידה קרויה לפשיעה ולענין שומר שכן מחייבין תרויהו וכן מוכח בהגול קמח (ב"ב דף ט') וכן נכח אומן שקלקל דפריך לתמן דפטור בחנם מברייתא דקמחי נתן בהמה לטבח וינילה חייב מפני שהוא כנושא שכן אלמא ס"ד דהאי מקשה אפילו בחנם חייב כמו שומר שכן שחייב על האכידה ומשני איהא מפני שהוא נושא שכן לפיכך נכשר חייב אצל בחנם פטור דהו' כעין גניבה:

בנזקין לא חייב בציטומא. משמע דמחייב טפי כדלמך נזקין ואם כן מדפטרינן לקמן כדלמך חייב נזקין וכן משמע בשלחיה כ"ד הרגל (ב"ב דף ט') וכן מוכח בהגול קמח (ב"ב דף ט') וכן נכח אומן שקלקל דפריך לתמן דפטור בחנם מברייתא דקמחי נתן בהמה לטבח וינילה חייב מפני שהוא כנושא שכן אלמא ס"ד דהאי מקשה אפילו בחנם חייב כמו שומר שכן שחייב על האכידה ומשני איהא מפני שהוא נושא שכן לפיכך נכשר חייב אצל בחנם פטור דהו' כעין גניבה:

כפתור ומה ברעב. אפי' היה רעב כבר כשעה שפכתו כיון דאם לא היה מתחזק עליו הרעב לא היה מת הוה ליה סוף רעב לגב דלמ דמי לפכתו בחמה שכבר נפלה עליו חמה שראוי למות בה: סוף חמה לגב פטור. דלמ רבי רממנא מלמס אלא במקום שהתחיל בו ההיזק כבר ומיהו אם כפתו בפנים והביאו במקום סוף חמה לגב וסוף רעב לא נכח דחייב למ"ד אסו משום חזיו דלענין מיתה נמי מחייבין באסו משום חזיו כדמוכח בהגול קמח (ב"ב דף ט') וכן חילוק בין מקרב אצל אל הדבר למקרב הדבר אצל האש כדמוכח בריש הכונס (שם דף ט') וכן דפריך אי דמטא ניהליה כרות מזויה כדמי אדם נמי לחייב וההיא דאשקיל עליה בידקא דמיא דכסמון אפילו כפתו והביאו שם ואפי"ה אשקיל פטור דמיא לורק חן ומריס בידו דאפילו הוא קידם וסילקו פטור וא"ת וההיא דהשך כו את הגחש דפטור למ"ד מעצמו מקיא איהא פטור לפי מה שפירש בפרק כ"ד הרגל (שם דף ט') וכן דשעמא דפי קשה ששם ידו לתוך פי הגחש והשך לחייב משום אסו דודאי הגחש יקרא את הארס וי"ל דשאי התם שעדיין אין הארס בעולם ומיהו קשה הוה דורק לרור למעלה דכסמון דמשמע דאי לא אזל ללנדין אלא לתחת פטור איהא לחייב מידי דהוה אכנו וסכנו ומשאו שהינתן כדלמך גגו ונפלו כרות מזויה חייב משום אסו אי כהדי דאולי קא מוקי כדלמך ב"ב דף ט' (ג.) ושמא אינו מזוי כאלן שתפול לתחת ממש ולא תחיל כלל ללנדין ומיהו זה ודאי קשה דמשמע דללנדין נמי לא מחייב אלא משום כמו דפריך אי כמו הוא תחיל לעיל ודוק לומר כה כחוש הוא וזכר לומר דהיינו למ"ד אסו משום ממונו והא דתנן ב"ב דלולין (דף ט') נפלה סכין מידו ושחת שחיטתו פסולה ודייק טעמא דנפלה הא הפילה הוא ככירה כמאן כרבי נתן דלא נעי כוונה קשה נפלה נמי ליהו כי הפילה למ"ד אסו משום חזיו אם לא נחלק בשחיטה ולא מתקבר לתקן כיון דאפילו מיתה גמרינן ממנון אלא נראה דאיהא הוה כוניה כמ"ד אסו משום ממונו ומיהו קשה דאי לתחת לאו כמו הוא מתי שגא מהא דתנן ב"ב דלולין (מסכת דף ט') היה מושך במעגלה ונפלה עליו והרגמו פטור משום דשלא כדרך ירדתו הוא והשתא תיסק ליה דלאו כמו הוא וי"ל דשאי התם דמחוק שמוא למעלה נוסף יותר לתרמאש עוד יש לפרש דכלל בני דסוף חמה וזנה וארי לגב ככירה כמאן כרבי נתן דלא נעי כוונה קשה נפלה נמי ליהו דדמי לכח כמו חוש נמי שלא המיתה אלא כרות מזויה פטור ממיתה אלא דלענין ממונו חייב נזק שלם ולא דמי לחזי נזק לרורות אפי"ה דכח כמו הוא דהא אסו נמי חייב משום ממונו כדמוכח בפרק כ"ד הרגל (ב"ב דף ט') וכן דמאן דאית ליה משום חזיו אית ליה נמי משום ממונו: כפתור ארי פטור. אין חילוק בין יתושין לארי אלא משום דקמח ארי עדיין לא התחיל לחכול בו ששם קפץ כבר עליו הארי לא היה יכול להתעסק לפחות אצל קמח יתושין כבר התחילו לפול עליו ואפי"ה דהני אולי והני אסו קפדן לא שח: כפה עיניו גיגית כרבי. לא דמי לטוף חמה לגב לטוף חמה לגב דהתם ליכא חמה וזנה כלל ולא מתחיל ביה בשעמיה ולא דמי נמי לכפתו בחמה וזנה דהתם כבר אסו עליה מקודם חמה וזנה שיש בהן כדי להמית אצל הכל ליכא אלא הולך ומתחזק עליו ודמי לכפתו כרעב שכבר יש רעב מעט ותמיד מתחזק ואם תלמך מתי שגא פרע מעויה מתריס ובידקא דמיא כח שני ויש לומר דהכא חייב טפי כדמסיק דמתחיל ביה בשעמיה: חס